

EURÓPSKY OLYMPIJSKÝ FESTIVAL MLÁDEŽE
2022 BANSKÁ BYSTRICA

Desatoro PREČO NEDOPOVAŤ

- 1** Chceš vyniknúť v športe, tak nedopuj a využi svoj jedinečný potenciál!
- 2** Kdekoľvek vo svete ťa môžu potrestať za doping.
- 3** Nie si iba podvodník, ale môžu ťa aj doživotne vylúčiť.
- 4** Užívanie dopingu má vážne vedľajšie účinky a zdravotné riziká.
- 5** Ak dopuješ, nemôžeš byť skutočne hrdý na svoje výsledky, lebo nie sú skutočné.
- 6** Budeš musieť klamať veľa ľuďom a mať veľa tajností.
- 7** Pozor na výživové doplnky.
- 8** Je lepšie čestne prehrať ako vyhrať podvodom.
- 9** Ak ťa niekto núti k dopingu, nahlás to.
- 10** Staň sa šampiónom bez dopingu.

BARBORA MOKOŠOVÁ

SPORT & SLOVAKIA
GOOD IDEA

Ako sa u športovcov zisťuje doping?

Testovanie slúži na to, aby boli cielene odhalení podvodníci, a všetci športovci tak mali možnosť súťažiť v čistom prostredí bez dopingu a v duchu „fair play“. Medzinárodné športové federácie a národné antidopingové organizácie sa zameriavajú na plánovanie testovania športovcov na zisťovanie práve tých zakázaných látok, ktoré športovci daného športu a disciplíny najčastejšie zneužívajú.

Je nutné si taktiež uvedomiť, že užívanie zakázaných látok nie je len v rozpore s „fair play“, ale ohrozuje aj zdravie športovca a v krajnom prípade môže aj trvalo poškodiť organizmus a skončiť až smrťou. Poškodenie zdravia je oveľa intenzívnejšie práve v období dospievania, preto zober zdravie do svojich rúk a športuj tak, aby si svoje zdravie chránil.

Každá športová kariéra sa raz skončí. Ale zdravie máme len jedno. Aj keď si to ešte teraz asi úplne nevieš predstaviť, lebo si mladý a tvoje telo funguje na 150 %, aj organizmus má svoje limity. Preto sa staraj o svoje zdravie už teraz! Čo do systému dáš, to z neho aj dostaneš. Ak budeš podvádzať, systém ti tento podvod vráti. Ak svoj organizmus budeš ničiť dopingom, drogami a rôznymi stimulantmi, tvoje telo ti to vždy vráti späť! A vieš, čo je na tom najhoršie? V konečnom dôsledku podvádzaš hlavne sám seba!

Aké dopingové testy sa u športovcov robia?

Pri dopingovej kontrole sa odoberá moč alebo krv. Analýzy týchto vzoriek sa realizujú v akreditovaných laboratóriách Svetovej antidopingovej agentúry (WADA). Niekedy sa odoberie len moč, inokedy len krv alebo moč spolu s krvou, prípadne aj viac krvných vzoriek alebo moču. Športovec môže byť vyzvaný k dopingovej kontrole kedykoľvek a kdekoľvek, po súťaži, pred súťažou, počas tréningu, doma alebo na dovolenke. Vo vzorkách sa zisťuje napríklad prítomnosť anabolických steroidov, erythropoetín, rastový hormón, stimulanty a iné zakázané látky. Pri biologickom puse športovca sa sleduje aj hladina telu vlastných látok, napríklad parametre krvného obrazu alebo rôzne metabolity testosterónu, ktorých hladina môže byť pozmenená v dôsledku užívania dopingu.

Ako prebieha dopingová kontrola?

1. Výber športovca

Dopingová kontrola môže byť vykonaná kedykoľvek a kdekoľvek.

2. Oznámenie

Dopingový komisár/asistent upozorní športovca, že bol vybraný na dopingovú kontrolu a informuje ho o jeho právach a povinnostiach.

3. Stanica dopingovej kontroly

Športovec sa má dostaviť tak skoro ako je to možné. Oneskorenie je možné z dôvodu vyhlasovania výsledkov alebo dokončenia tréningu. Komisár sprevádza športovca od oznámenia dopingovej kontroly až po jej ukončenie.

4. Zberná nádoba

Športovec má na výber z troch jednotlivo uzatvorených zberných nádob. Jednu si vyberie, skontroluje a má vybranú odberovú súpravu pod dozorom.

5. Poskytnutie vzorky

Počas odovzdávania vzorky je v miestnosti prítomný len športovec a komisár dopingovej kontroly. Pred odberom si športovec umyje ruky čistou vodou a je vyzvaný, aby zabezpečil voľný výhľad pri odovzdávaní vzorky.

6. Objem moču

Minimálne množstvo odovzdaného moču je 90 ml. Ak sa neodovzdá požadované množstvo, je potrebné poskytnúť ďalší moč, kým sa nespĺní podmienka minimálneho množstva.

7. Rozdelenie vzorky

Športovec si vyberie jednu z troch súprav, skontroluje ju a overí čísla fliaš a uzáverov s číslom na obale. 30 ml naleje do fľašky B, zostávajúci moč do fľašky A. Malé množstvo sa ponechá v zbernej nádobe na zmeranie špecifickej hustoty moču. Moč do fľašiek nalieva športovec sám.

8. Utesnenie vzorky

Obe fľaše so vzorkami (A, B) utesňuje športovec sám. Spolu s komisárom potom overia, či sú správne zatvorené.

9. Špecifická hustota

Ak moč nespĺňa minimálne požiadavky, je potrebné odber opakovať.

10. Formulár dopingovej kontroly

Informácie o liekoch a doplnkoch výživy, ktoré v poslednej dobe užil.

Môže tiež uviesť všetky pripomienky, ktoré má k samotnému procesu dopingovej kontroly.

Tak isto môže podpísať súhlas, že jeho vzorka môže byť v budúcnosti použitá na anonymný výskum.

Skontroluje si, či na formulári dopingovej kontroly je správne uvedené číslo vzorky, a či kópia pre laboratórium neobsahuje žiadne údaje, pomocou ktorých by bolo možné ho identifikovať.

Po ukončení celého procesu dostane športovec kópiu celého formulára.

11. Nakladanie so vzorkou

Všetky vzorky sa prepravujú zabezpečeným spôsobom do akreditovaného laboratória, ktoré sa pri analýze vzoriek riadi medzinárodnými štandardmi. Vzorka A bude podrobená analýze, zatiaľ čo vzorka B bude bezpečne uchovaná na prípadné potvrdenie nepriaznivého nálezu vo vzorke A. Následne dostane výsledky organizácia, ktorá je zodpovedná za nakladanie s výsledkami.

